

Radonjakt i Åmål

Med dosan kan villaägare själva mäta halten i huset

Till veckan kommer villaägarna i Åmål att börja få erbjudande om radonmätning.

– Många misstänkta fastigheter har redan kontrollerats, men fortfarande finns ett mörkertal, säger Kent Gustavsson, miljö- och hälsoinspektör.

Omkring 3 000 villaeägare kommer inom den närmaste tiden att få ett erbjudande av företaget Independentia Control AB, som erbjuder mätning av radonhalten i bostaden.

Mätningen är enkel och sker genom att små mätidosormed spårfilm placeras i huset som sedan registrerar halten av radon i huset.

Cirka 80 dagar pågår mätningen och den bör ske under eldningssäsongen. I första hand ska den spåra radongas som kan komma från byggmaterial. I vissa fall kan dock höga radonhalter komma från marken.

Priset för en mätning ligger på 290 kronor.

let i hela kommunen. Med den mätmetod som då användes hade 250 fastigheter för höga radonhalter.

– Vi har en bra bild över de husen, men det finns fortfarande ett mörkertal.

Normal markstrålning

Vid den mätningen fick man också fram att markstrålningen i kommunen ligger på normala nivåer.

Miljökontoret ser positivt på att företaget kommer att erbjuda nya mätningar i större skala.

Radongas bildas bland annat av byggmaterial som bläbetong, eller gasbetong, som användes fram till slutet av 1970-talet.

Kent Gustavsson tycker att man kan mäta radonhalten även om man bor i en villa av trä, eftersom mätresultatet blir ett slags kvalitetskvitto att visa upp vid en eventuell försäljning. Idag är det vanligt att husköpare anlitar konsulter för att besiktiga husen och till exempel kontrollera förekomst av mögel.

Kent Gustavsson, miljö- och hälsoinspektör i kommunen, visar mätutrustningen i form av små mätidosor. FOTO: JAN ANDERSSON

Boverket lanserar en stor kampanj för att få husägare att kontrollera radonhalten i sina bostäder.

JAN ANDERSSON

0532-123 97

jan.andersson@provmatidningen.se

Nationellt miljömål

I bakgrunden finns ett nationellt miljömål som säger att alla bostäder i landet ska ha en radonhalt som understiger 200 bequerel per kubikmeter inomhusluft år 2020. Förförskolor och skolor är det årtal satt till 2010.

Kommunens miljökontor som administrerar inreseanmälningarna kommer att få en bra översikt över radonsituationen i kommunens egnahemshus.

Kent Gustavsson, miljö- och hälsoinspektör säger att man gjorde mätningar i början av 1980-ta-

◆ FAKTA Radon

Radon är en osynlig och luktfri gas som bildas när det radioaktiva grundämnet radium sönderfaller. När gasen i sin tur sönderfaller bildas så kallade radondöttrar som är radioaktiva metallatomer. Dessa fastnar på damm som vi andas in och sedan får ner i lungorna.

Marken är den vanligaste radonkällan.

Alla byggmaterial som är baserade på sten, till exempel betong, tegel och lättbetong, innehåller radium och avger därför radon. Normalt är halten betydelselöst små men

undantaget är alunskifferbaserad lättbetong, så kallad bläbetong. Den användes som byggmaterial från 1929 till slutet av 1970-talet.

Om mätresultatet visar att det finns mer än 200 bequerel/kubikmeter inomhusluft (årsmedelvärde) bör bostaden saneras. Man kan söka bidrag hos länsstyrelsen för att sänka radonhalten i huset om halten överstiger gränsvärdet. Bidraget är 50 procent av kostnaderna, max 15 000 kronor.

Källor: Boverket, Statens strålskyddsinstitut